

Velkommen til fagdag om standpunktvurdering VGS

Molde 2. februar 2017

Innleiing

10:00 -11:00

- Bakgrunn for fagdagen
- Kva veit vi om status i fylket?
- Kort regelverksgjennomgang

v/ Fylkesmannen i M & R og Møre og Romsdal fylkeskommune

11:00-11:15

Pause

11:15-12:00

Del 1: Standpunkt vurdering, fra undervegs vurdering til sluttvurdering

v/ Heidi Paulsen og Trude Saltvedt, Utdanningsdirektoratet

12:00 – 13:00

Lunsj

13:00 – 14:30

Del 2: Standpunkt vurdering, fra undervegs vurdering til sluttvurdering

v/ Heidi Paulsen og Trude Saltvedt, Utdanningsdirektoratet

14:30 – 14:45

Pause

14:45 – 15:15

Arbeid i grupper med case

v/ Møre og Romsdal fylkeskommune

15:15 – 15:30

Vegen vidare? Vel heim!

Bakgrunn for fagdagen

- Eit møte mellom FM og Udir om klage på standpunkt i desember 2015
- FM vurderte behovet for kompetanseheving på området som stort
- 3 planleggingsmøte mellom Udir og FM sommar/haust 2016
- Samarbeid mellom FM og FK hausten 2016
- FM fekk tildelt midlar til gjennomføring av fagdagar

Formål

- Den overordna målsettinga med fagdagane er *ei valid, likeverdig og rettferdig standpunktvurdering*
- Målgruppa for fagdagane er først og fremst skuleeigar og skuleleiarar, samt lærarar på ungdomstrinn og i vidaregående skule.
- Gi kompetanse om vurderingsforskrifta
- Å utvikle tolkningsfellesskap og delekultur
 - Kunne vurdere kompetanse
 - Gi læreplanforståelse
 - Å få til gode standpunktprosesser

Aktuelle tema

- Regelverkforståing
- Læreplananalyse – å vurdere kompetanse
- Undervegsvurderinga si betydning for standpunktkarakteren
- Skuleleiinga si rolle og ansvar i standpunktvurdering
- Tolkningsfellesskap – kva og korleis?
- Forskjellen på standpunktkarakterar og eksamenskarakterar
- Klage på standpunkt – krav og grunngjevingar

Kva veit vi om standpunktvurdering?

- Det er stor variasjon i praksis og vurderingskompetanse mellom skular og innenfor den enkelte skule (NTNU 2012, 2014, NIFU 2012)
- Forståelsen av sammenhengen mellom kompetansemål, lokalt læreplanarbeid, tilbakemeldingar til elevar og vurdering av kompetansen til eleven er ei utfordring for mange (NTNU 2014)
- Ulike tilnærmingar i faga?
 - Matematikklærarar og norsklærarar har ulike tilnærmingar til standpunktvurdering (NIFU 2012, 2014)
- Variasjon i kor breitt vurderingsgrunnlaget for standpunktvurdering er (NIFU 2014)
- Elevar ser ut til å få mange sjansar til å bli vurdert, men kjem an på læraren sitt skjønn og er ein lite formalisert praksis på skulen (NIFU 2014)

Forts. kva veit vi om standpunktvurdering?

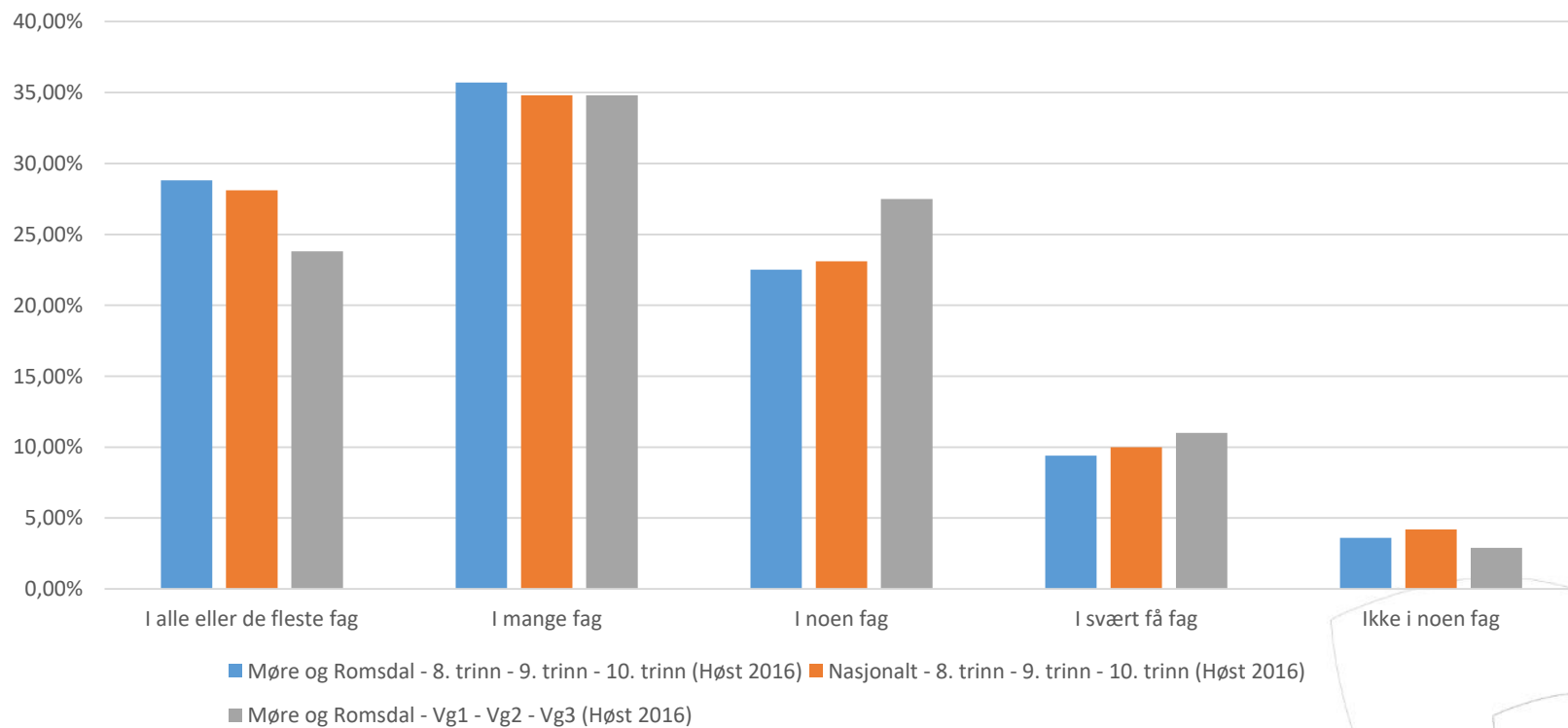
- Færre lærarar enn tidligare synest standpunktvurdering er utfordrande? (Nordlandsforskning 2010, NTNU 2012)
- Fleirtal meiner dei har ein god vurderingspraksis når det gjeld sluttvurdering
- Læraren sin formelle fagkompetanse har stor betydning for korleis han/ho sjølv vurderer sin vurderingspraksis (NTNU 2014)
- Skuleleiinga ein avgjerande/sentral rolle for å fremje utvikling av ein felles vurderingskultur (NTNU 2014), bl.a. å tilretteleggje for tolkningsfellesskap på skulen
- Lærarar med sensorerfaring meiner skuleringa dei får i forbindelse med sensorjobben er nyttig både for deira eigen og kollegane sin vurderingspraksis (NIFU 2014)
- Skular som arbeider systematisk med vurdering for læring melder om meir forutsigbar og «enklare» standpunktvurdering

Kva veit vi om standpunktvurdering?

Elevundersøkinga 2016

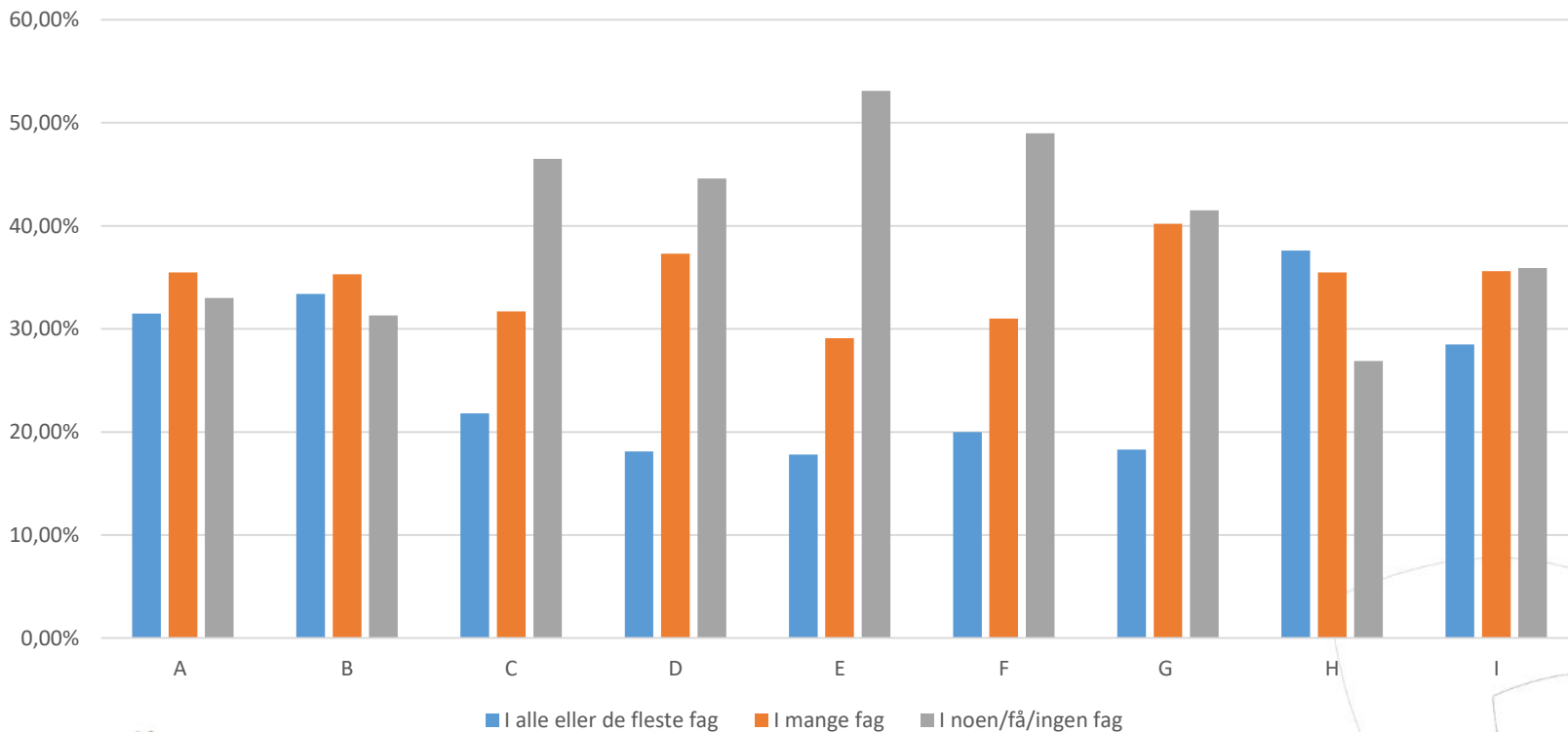
Har læraren snakka om kva som krevst for å oppnå dei ulike standpunktkarakterane?

Kva veit vi om standpunktvurderinga?

Elevundersøkinga 2016 – tilfeldig utval av kommuner

Har læraren snakka med deg om kva som krevst for å oppnå dei ulike karakterane?

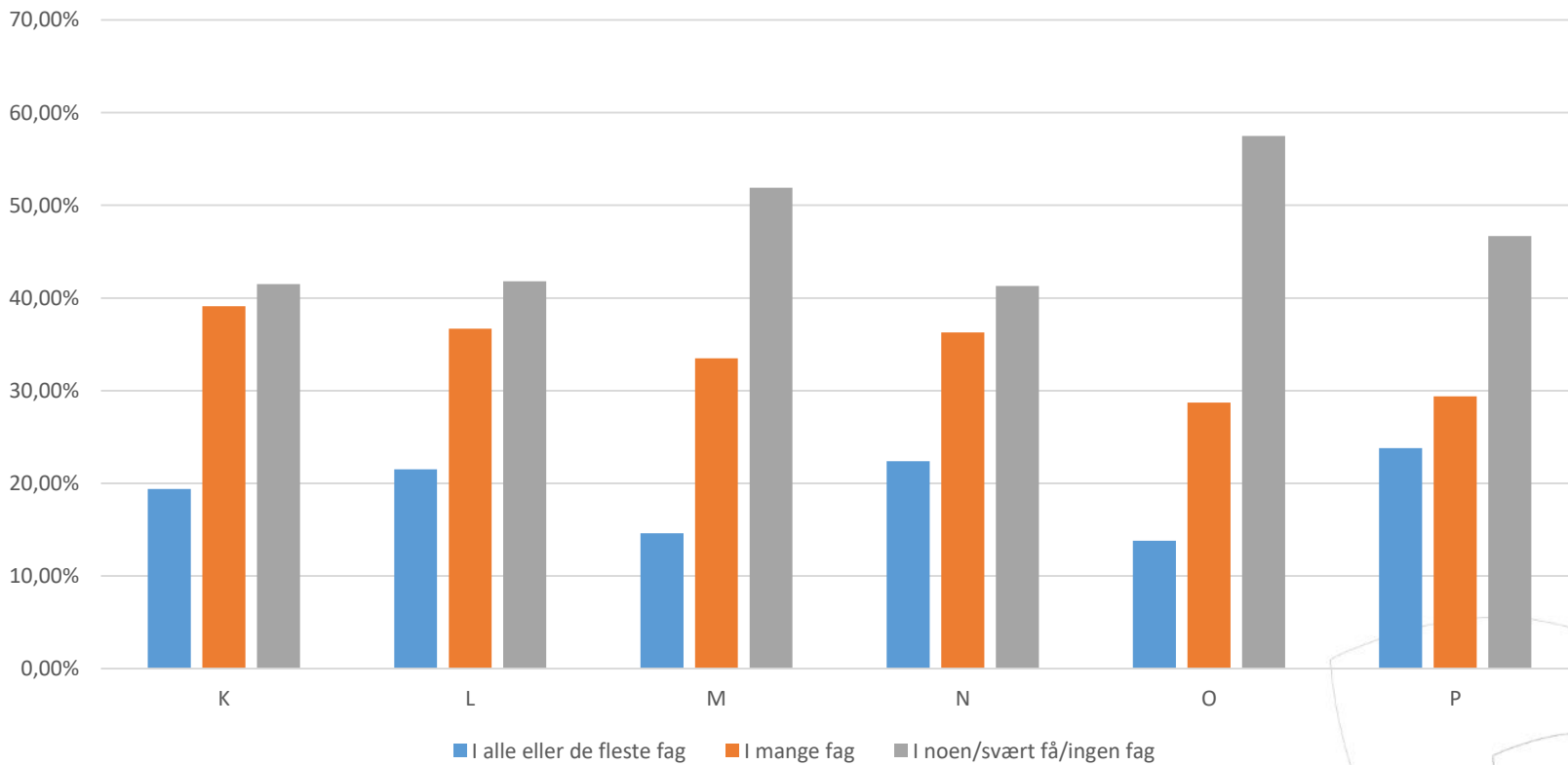
■ I alle eller de fleste fag ■ I mange fag ■ I noen/få/ingen fag

Kva veit vi om standpunktvurderinga?

Elevundersøkinga hausten 2016 – utval av vidaregåande skular

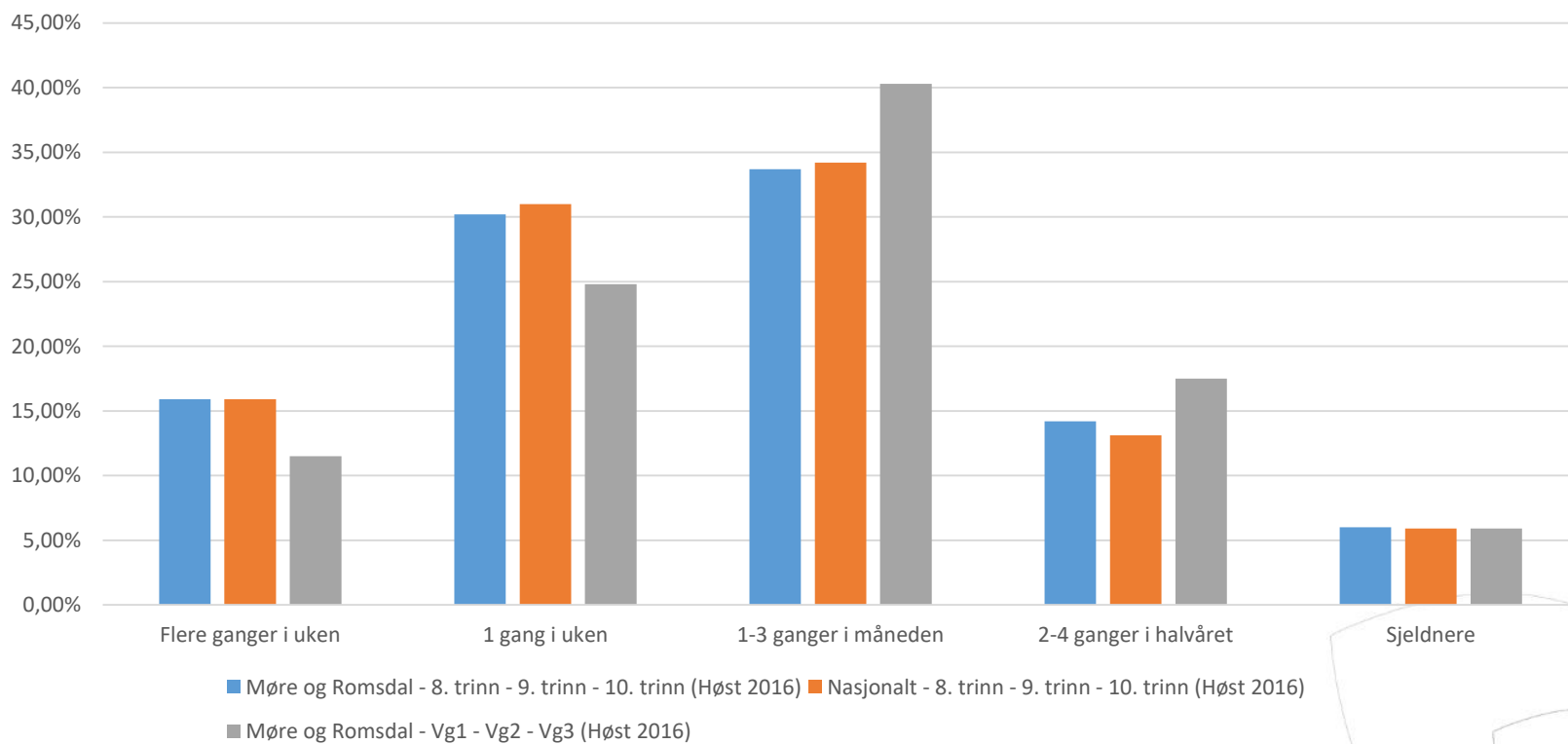
Snakkar læraren med deg om kva du bør gjere for å bli
betre i faga?

Kva veit vi om standpunktvurderinga?

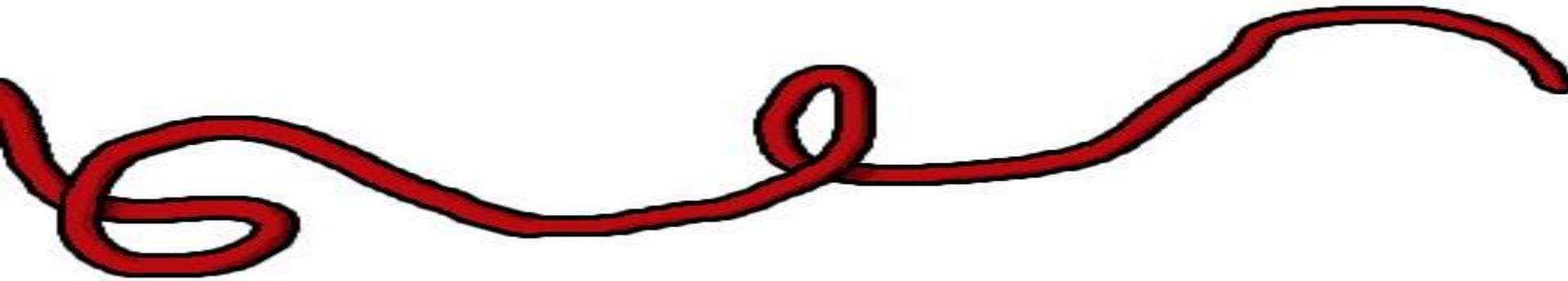
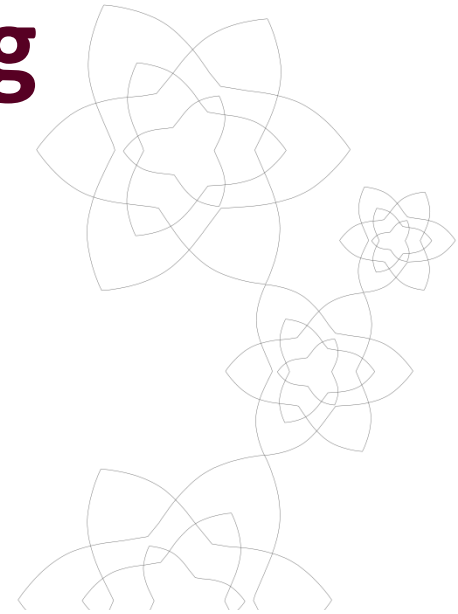
Elevundersøkinga 2016

Kor ofte får du tilbakemeldingar frå læraren din som du kan bruke for å bli betre i faga?

Regelverk for vurdering

- Opplæringslova
- Forskrift til opplæringslova
- Læreplanverket for Kunnskapsløftet
 - Læreplaner og vurderingsordning i faga

Kompetanseomgrepet essensielt for forståinga

Ansvar for elevens rett til vurdering

Skuleeigar

Skuleeigar har ansvar for at elevens rett til vurdering blir oppfylt

Rektor

Rektor har ansvaret for å sikre lærarane sitt vurderingsarbeid

*Opplæringslova
§§ 2-3 og 3-4*

Lærer

Lærer har ansvar for å vurdere elevane

Forskrift til oppl. § 3-1

Forskrift til opplæringslova

Kapittel 3: Individuell vurdering i grunnskulen og vidaregåande opplæring

Del I	Generelle føresegner	§§ 3-1 – 3-10
Del II	Undervegsvurdering	§§ 3-11 – 3-16
Del III	Sluttvurdering	§§ 3-17 – 3-19
Del IV	Fritak frå vurdering med karakter	§§ 3-20 – 3-24
Del V	Eksamen	§§ 3-25 – 3-37
Del VI	Dokumentasjon	§§ 3-38 – 3-47
Del VII	Særskilte føresegner for fag-, sveine- og kompetanseprøva	§§ 3-48 – 3-68

- Tilsvarende bestemmelser i Forskrift til opplæringsloven kap. 4 (voksne) og forskrift til friskoleloven kap. 3.
- Nytt rundskriv med merknader til kapittel 3 - Individuell vurdering: [Udir-5-2016.](#)

Vurderingsforskrifta (www.lovdatab.no)

➤ § 3-1, § 4-1 Rett til vurdering

Alle elevar, lærlingar og lærekandidatar har rett til vurdering
- omfattar både undervegsvurdering og sluttvurdering
«Det skal være kjent for eleven (...) kva som er **måla for opplæringa** og kva som blir **vektlagt i vurderingen** av hennar eller hans **kompetanse**»

➤ § 3-2, § 4-2 Formålet med vurdering

➤ Fremje læring (§§ 3-2, 3-11)

➤ Gje informasjon om kompetansen til eleven (§§ 3-2, 3-11, 3-17)

- *Undervegs og ved avsluttinga av faget*

Vurderingsforskrifta (www.lovdata.no)

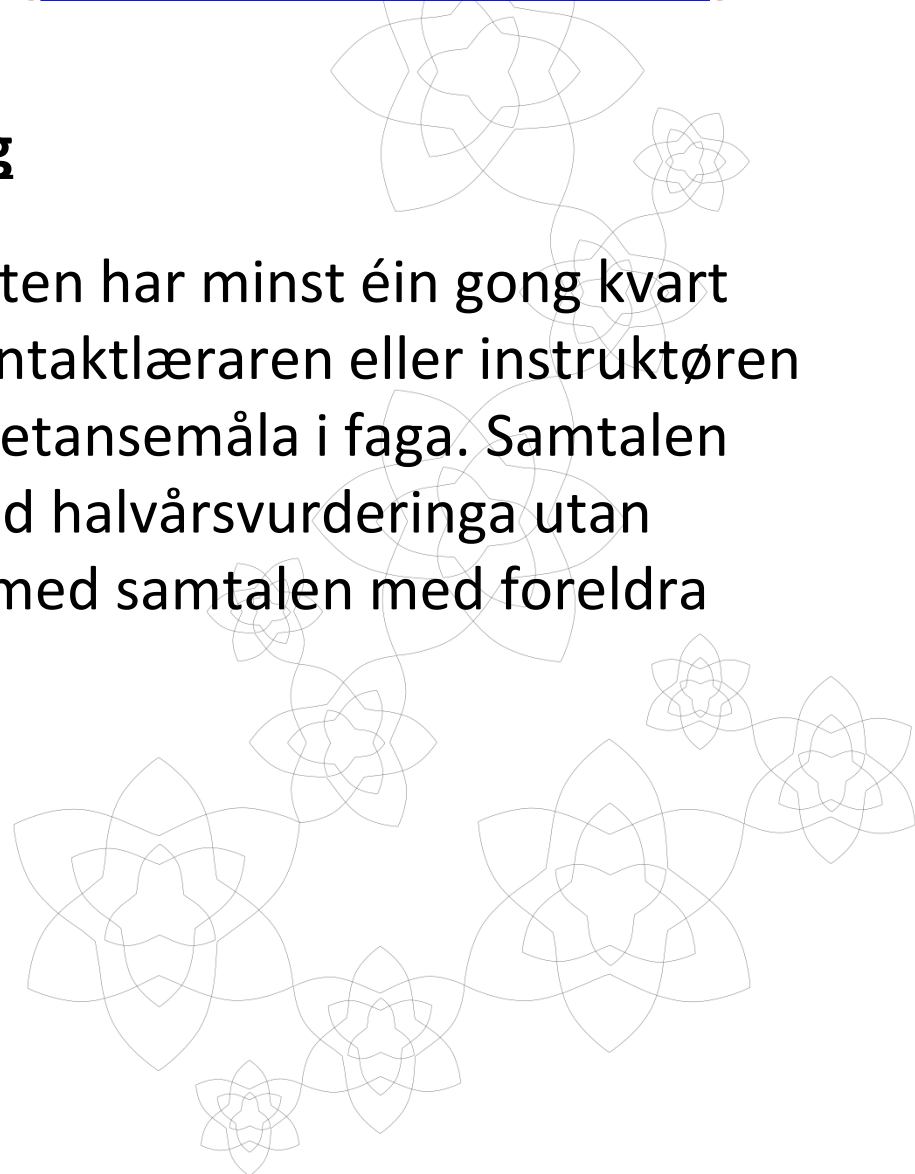
§ 3-11, § 4-7 Undervegsvurdering

- Undervegsvurdering i fag skal brukast som ein **reiskap i læreprosessen**, som grunnlag for **tilpassa opplæring** og bidra til at eleven, lærlingen og lærekandidaten aukar kompetansen sin i fag. Undervegsvurderinga i fag, i orden og i åtferd skal givast **løpande og systematisk** og kan vere både munnleg og skriftleg.
- Undervegsvurderinga skal innehalde informasjon om kompetansen til eleven, lærlingen og lærekandidaten og gi rettleiing om korleis ho eller han kan utvikle kompetansen sin i faget.

Vurderingsforskrifta (www.lovdatab.no)

§ 3-11, § 4-7 Undervegsvurdering

Eleven, lærlingen og lærekandidaten har minst éin gong kvart halvår rett til ein samtale med kontaktlæraren eller instruktøren om utviklinga si i forhold til kompetansemåla i faga. Samtalen kan gjennomførast i samband med halvårsvurderinga utan karakter, jf. § 3-13 og i samband med samtalen med foreldra etter § 20-3 og § 20-4

Vurderingsforskrifta (www.lovdata.no)

- § 3-3, § 4-3 Grunnlaget for vurdering er kompetansemåla i læreplanverket.
- Føresetnader, fråvær, orden og åtferd har ikkje noko med vurderinga av kompetanse i fag å gjere. (...) I faget kroppsøving skal innsatsen til eleven vere ein del av grunnlaget for vurdering.
- Eleven skal møte fram og delta aktivt, slik at læraren får grunnlag til å vurdere kompetansen. Stort fråvær, eller andre særlige grunnar kan føre til at læraren ikkje har vurderingsgrunnlag

Kva skal ikkje telje med i vurderinga i fag?

- **orden og oppførsel** i faget (skal kun telje med i fastsetting av orden- og åtferdskarakter)
- **fråvær**, manglande deltaking eller innlevering (skal kun telje med i fastsetting av orden- og åtferdskarakter)
- **innsats** (utanom i kroppsøving, og i vurderinga i orden), aktivitet, engasjement, interesse, vilje, positivitet osv.
- **føresetnader** (i kroppsøving er dei innarbeidd i kompetanse, skal vektleggast i vurderinga i orden og åtferd)
- **sjølvstende** (utanom i kroppsøving/når det er innarbeidd i kompetansemåla)
- **samarbeidsevne** (utanom i kroppsøving/når det er innarbeidd i kompetansemåla)

Vurderingsforskrifta (www.lovdata.no)

§ 3-16, § 4-10 Samanhengen mellom undervegsvurderinga og standpunktkarakteren i fag:

« Undervegsvurderinga skal fremje læring og gi eleven høve til å forbetre kompetansen sin gjennom opplæringstida i faget. Den kompetansen eleven har vist undervegs i opplæringa er ein del av grunnlaget for vurderinga når standpunktkarakteren i fag skal fastsetjast, jf. § 3-3 og § 3-18.»

- Eleven skal framleis ha høve til å prøve og feile undervegs
- Det er ikkje høve til å gje standpunktkarakter basert på gjennomsnittet av karakterer gitt i undervegsvurderinga

Vurderingsforskrifta (www.lovdatab.no)

Om sluttvurdering og standpunktvurdering:

§ 3-17, § 4-11 Sluttvurdering i fag

Sluttvurdering i fag skal gje informasjon om kompetansen til eleven ved slutten av opplæringa i fag

- **GS:** Standpunkt- og eksamenskarakter.
- **VGO:** Standpunkt- og eksamenskarakterar, karakter fag-/sveine- og kompetanseprøve.

Vurderingsforskrifta (www.lovdata.no)

§ 3-18, § 4-12 Standpunktkarakterar i fag

- Standpunktkarakterar blir gitt ved avslutninga i fag og må vere basert på et bredt vurderingsgrunnlag som samla viser kompetansen eleven har i faget jf. §§ 3-3 og 3-16
- Eleven skal vere kjend med kva det blir lagt vekt på når standpunktkarakteren vert fastsett

Tidspunkt for fastsetting:

- I fag med sentralt gitt eksamen: Standpunktkarakteren skal fastsetjast seinast dagen før fellessensurmøtet
- I fag med lokalt gitt eksamen: Standpunktkarakteren skal fastsetjast seinast dagen før skulen gjennomfører den første lokalt gitte eksamen i faget på det aktuelle trinnet

Vurderingsforskrifta (www.lovdatab.no)

§ 3-7, § 4-5 Varsling

Eleven/foreldra skal varslast skriftleg

- dersom det er tvil om eleven kan få halvårsvurdering med karakter eller standpunktkarakter i eitt eller fleire fag.
- ved fare for at eleven i halvårsvurdering med karakter eller i standpunktkarakter kan få karakteren Ng eller Lg.
- Varselet givast utan ugrunna opphald. Varselet skal gi eleven høve til å skaffe seg grunnlag for vurdering